

ÅRBOG 1953

ÅRBOG

1953

Udgivet af

SELSKABET „HANDELS- OG SØFARTS-
MUSEETS VENNER“

HANDELS- OG
SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG
HELSINGØR

Redaktion: KNUD KLEM
og
LOUIS E. GRANDJEAN

VALD. PEDERSENS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

MUSEETS PROTEKTOR

Hans kongelige Højhed prins Axel

MUSEETS KOMITE

Departementschef H. JESPERSEN*, K. af Dbg., DM., formand.

Direktør J. A. KØRBING*, K. af Dbg., DM., næstformand.

Grosserer, konsul ERIK ANDERSEN*, R. af Dbg., DM.

Museumsdirektør, dr. phil. JOHANNES BRØNDSTED*.

Professor, dr. phil. AXEL E. CHRISTENSEN.

Direktør H. P. CHRISTENSEN, K. af Dbg., DM.

Direktør LOUIS E. GRANDJEAN.

Kaptajn H. P. HAGELBERG, R. af Dbg., DM.

Orlogskaptajn P. HOLCK, R. af Dbg., DM.

Kontorchef H. E. HOLTEN, R. af Dbg.

Skibsreder E. B. KROMANN, R. af Dbg.

Direktør, cand. jur. EILERT MAEGAARD, K. af Dgb., DM.

Direktør K. H. OLDENDOW, K. af Dbg., DM.

Professor, dr. techn. C. W. PROHASKA*, R. af Dbg.

Borgmester SIGURD SCHYTZ*.

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

Komiteens sekretær: Fuldmægtig i Handelsministeriet

FRANK ESTRUP.

Personale:

Museets leder: Museumsdirektør, cand. mag. KNUD KLEM.

Museumsinspektør: Cand. mag. HENNING HENNINGSEN.

Skibsteknisk konsulent: Civilingeniør, cand. polyt.

KNUD E. HANSEN.

Sekretær: Fru OLLIS KLEM.

Kontorassistent: Frk. JOHNNA HANSEN.

Kustode: H. ECKHAUSEN.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

BERETNING

for

REGNSKABSÅRET 1952-53

Handels- og Søfartsmuseets opmålinger af småskibstyper er i regnskabsåret 1952-53 fortsat med en berejsning af områderne omkring Nakskov og på Issefjorden. Materialet herfra er endnu ikke bearbejdet. Efter tidligere foretagne opmålinger er ved museets opmåler og modelbygger Chr. Nielsen udført en model i skala 1:24 af toldkrydser nr. XXVII, bygget 1890 af skibsbygmester N. F. Hansen, Odense, en af de yngste og største toldkrydsjagter, men ellers i alt væsentligt bygget som de øvrige krydsjagter. Modellen er vist åben i bagbord side og gengiver på en fortrinlig måde alle enkeltheder i skibets konstruktion og indretning. Museet har ligeledes i indeværende år modtaget en model af toldkrydsjagt nr. X som gave fra kaptajn Tversted, Skagen. Overdyrlæge Svend Larsen, Skive, har skænket et maleri af kutteren „Edith“ af Thisted, der oprindeligt ligeledes var krydsjagt og byggedes i 1882 i Odense, formentlig på N. F. Hansens værft. Fra direktør Jens Sørensen, Charlottenlund, har museet haft den glæde at modtage en smuk og veludført husflidsmodel af fregatten „Rota“.

En af årets værdifuldeste erhvervelser er en model af skonertbriggen „Neptunus“, der byggedes i 1843 af skibsbygmester E. P. Bonnesen, København, til Kgl. Færøske og Grønlandske Handel, senere Grønlandske Handel, der indtil 1883 anvendte skibet i Grønlandsfarten. Den særdeles smukke model, der er en gave fra selskabet „Handels- og Søfartsmuseets Venner“, er udført af Holmens modelerer E. Werge; den er fremstillet åben

i hele styrbord side, således at man kan iagttage ladningen af fustager og andre varer fra København til Grønland. Den rigelige anvendelse af træ i ladningens emballage skyldes det særlige forhold, at dette for Grønlænderne så værdifulde træmateriale forblev på Grønland, hvor det anvendtes til husbygning.

Museet har ved køb overtaget en del materiale bestående af forskellige blokke samt tinfade og tallerkener m. m. fra et vragsfund, der gjordes i sommeren 1952 ud for Snekkersten. Fundet er yderligere suppleret ved nogle kakler og en såkaldt „hukmand“, der er skænket af maskinfabrikant Carl Petersen, Gilleleje. Andet materiale fra dette fund er tilgået marinens historiske samling samt Tøjhusmuseet. Det har været nogen tvivl underkastet, hvorfra disse sager hidrørte, idet man bl. a. tænkte sig muligheden af, at de tilhørte det svenske orlogsskib „Morgonstjernen“, der blev sænket i den nordlige del af Sundet i søslaget 29. oktober 1658, men det er nu utvivlsomt med sikkerhed godtgjort af orlogskaptajn P. Holck, at sagerne stammer fra det danske orlogsskib „Snarensvend“, der lastet med artillerimateriel fra den norske grænsefæstning Bohus efter dennes afståelse til Sverige på nedturen til København var søgt ind til Helsingør og efter fjendtlighedernes genoptagelse faldt i fjendens hænder og 28. august 1658 blev skudt i sænk af de danske kanoner på Kronborg, da skibet forsøgte at sejle over til Skåne med den værdifulde last (jvfr. orlogskaptajn Holcks artikel i Berlingske Tidende 19. august 1952). Det er et meget værdifuldt fund ikke mindst på grund af de tidlige tinsager, som det indeholder. Fundet er optaget af en vragsfisker, og arbejdet med optagelsen har fundet sted under lidet betryggende omstændigheder, bl. a. fordi der ved optagningen anvendtes grabbe, der ofte ødelægger tingene under optagelsen. Det vilde være meget ønskeligt, om der ved fremtidige fund kunde træffes foranstaltninger, således at der kunde gennemføres en regulær udgravning eller i hvert fald en meget forsigtig optagning. Det der har interesse for vragsfiskerne er metaldelene i vraget, der lader sig gøre i penge, men der knytter sig ofte stor arkæologisk interesse til disse fund, ligesom der ofte er værdifulde træsager deriblandt, som enten nu bortkastes som værdiløse eller simpelthen hugges til pinde-

brænde. Længs de danske kyster findes der adskillige vrage af historiske skibstyper, der i høj grad kan forøge kendskabet til vor gamle maritime kultur, men for at sikre disse minder vil det være nødvendigt at foretage optagelsen af vrage under helt andre former.

Museets afdeling for Asiatisk Kompagni har modtaget en værdifuld forøgelse, idet museet har købt en jernbeslagen kiste, der har haft plads om bord på kompagniets fregat „Prinsesse Charlotte Amalie“, og formentlig har indeholdt skibets papirer samt de spanske piastre, som kinafarerne i sin tid medbragte til brug for indkøb af returladningen i Kanton. Kisten tilhørte fregattens fører kaptajn M. With, hvis familie har bevaret den. I sin ornamentik har kisten udprægede nyklassiske træk. Fregatten led gentagne gange havari under storm; herom vidner et par malerier, der findes ophængt på museet. Under dens hjemkomst i 1797 fra Kina led den påny havari, hvorfor den blev sløjft som kinafarer. Den overtoges af den danske flåde og var i slaget på reden 2. april 1801 udlagt som blokskib.

Betydningsfulde erhvervelser er også et par farvelagte tegninger af Jacob Petersen: skibet „Antoinette“, kapt. R. Knudsen og skibet „Meridian“, kapt. R. H. Knudsen 1819. Begge skibene var riggede som pinkskibe og tilhørte det bekendte københavnske rederi brødrene Tutein. De to smukke billeder er skænkede af husejer Ernst Siefert, Korsør. Fra samme giver modtoges tillige et maleri med portræt af kaptajn R. H. Knudsen samt en journal for „Antoinette“ ført af R. H. Knudsen på et Vestindietog. Fra Dansk Esso har museet modtaget en halvmodel af tanksejleren „Rudolf“. Konstruktionstegninger er modtaget fra skibskonstruktør Otto Benzon, København (fiskerbåd fra Limhamn) og fra revisor C. Nobel, København (fiskehukkert, konstr. af Henrik Gerner, i fragment). Ved køb er erhvervet en miniature med portræt af kaptajn Christen Steensen (ca. 1760 til ca. 1810) samt et farvelagt stik „De Walvischfangst“ stukket 1781 af M. Sallieth efter original af H. Kobell, 1778.

Til afdelingen for nyere skibe er som gave fra Dansk Esso A/S modtaget en halvmodel af tankskibet „Christine“ bygget

1890 af B. & W. til D.D.P.A. og hjemmehørende i Århus og fra Kryolithselskabet „Øresund“ en halvmodel af S/S „Fox“ II, bygget 1893 af De forenede Oplagspladser og Værfter i København til Kryolith-, Mine- og Handelselskabet. En konstruktionstegning af færgen „Kronprins Frederik“ (bygget 1898 af Helsingør Skibsværft til D.S.B.) er skænket af ingeniør V. Bjørn, Kbhvn., konsul Erik Andersen, Kbhvn., har foræret museet en håndskrevet prislister fra H/S „Dania“'s fart. De betydeligste erhvervelser til denne afdeling er dog en model af S/S „Hans Egede“, skænket af Burmeister & Wain, samt en model af M/S „Axelhus“, en gave fra Det Forenede Dampskibs Selskab. „Hans Egede“ byggedes i 1905 af B. & W. til Grønlands Styrelse. Det var det første stålskib i grønlandsfarten og er velkendt af enhver københavner. Under besættelsen sejlede det varer fra U.S.A. til Grønland. Det forsvandt i 1942 og er formentlig krigsforlist. „Axelhus“ danner epoke i skibsfarten, for så vidt som det tilligemed sit søsterskib „Riberhus“ (begge afløb samme dag 3. febr. 1950 på Helsingør Skibsværft) er det første containerskib, i hvilket godset transporteres i containers og transportbakker, der kan føres direkte fra producentens lager til modtagerens dør, et princip der på en gang tillader en hurtig transport og en omhyggelig godsbehandling, samtidig med at skibet ved sine mekaniske lossegrejer lossere og lader hurtigt.

I afdelingen for navigation er af landsretssagfører Erik Lundbæk, Ærøskøbing, deponeret en håndskrevet navigationslærebog, der formentlig har tilhørt en sømand ved navn Mads Jensen, som har signeret bogen i Ærøskøbing d. 10. jan. 1765. Bogen er et udmærket eksempel på de håndskrevne øvelsesbøger, der anvendtes på de mindre navigationsskoler herhjemme i 1700-tallet. Ved køb er erhvervet et lille atlasværk bestående af 5 kobberstukne illuminerede søkort over Nord- og Østersø, udført af Jan Janszon i 1650-erne. De er indbundet sammen og har utvivlsomt været anvendt af en skipper i Nord- og Østersøfart i 1600-årene. Et af kortene er afbildet i Bo Bramsens bog „Gamle Danmarkskort“, 1952, s. 85. Fra Fyrvæsenet er modtaget 10 stkr. logglas til 14 og 28 sekunder samt en større samling inventar fra de gamle fyrskibe såvel af nau-

tisk karakter som almindeligt skibsinventar. Mere moderne er et kompas af særegen type fra en amerikansk slæbebåd, der deltog i invasionen i Frankrig i sidste krig. Det er skænket af skibsreder Ejnar Nygaard, Århus. En værdifuld erhvervelse er tillige en bubble-sekstant af type A.M.Mark IX A, skænket af skibsfører Tommy Nordfalk, Helsingør. Instrumentet er forsynet med et urværk, der tjener som automatisk højdeangiver, idet det selv noterer højdeforskellen på himmellegemet.

Blandt gaverne skal desuden nævnes en række af forskellige art. Dansk Shell A/S har efter anmodning fra museet foretaget en à jour-føring af firmaets anlæg i benzinhavnen på Prøvestenen, fra sømandspræst Eilschou-Holm er bl. a. modtaget et ældre „dueflag“ (den religiøse sammenslutning „Broderkredsen på havet“s flag), efter sigende det ældste eksisterende, maskinmester Ove Hansen, Helsingør, har skænket en model af en grønlandsk kajak, pastorinde Annet Ingstrup Mikkelsen, Holte, har foræret museet et syskrin, der er udført som husflidsarbejde ca. 1940 af fhv. sejskibsmatros Julius Hansen, Hamborg; en samling stofprøver, hjembragt fra fregatten „Galathea“ under dens jordomsejling i 1845-47 er modtaget fra Danmarks tekniske Museum, en regnestok for beregning af fribord af fabr. A. M. Gordon, Glasgow, et sæt skabeloner, der har tilhørt skibsbygmester E. C. Benzon, Nykøbing F., samt diverse konstruktionstegninger er skænkede af skibskonstruktør Otto Benzon, Kbhvn. Fra en kunsthandler har museet erhvervet to skitsebøger, der har tilhørt Frederik von Scholten, og som indeholder henved 200 skitser fra 1830-erne fra Dansk Vestindien og fra rejser rundt om i verden, især foretaget i fransk orlogstjeneste. Endvidere har museet ved kunstmaler Th. Kjølnér, Hillerød, på fåreskindspergament ladet udføre en kopi af Claudius Clavus berømte kort over Norden fra 1427 efter originalen, der forefindes i biblioteket i Nancy, og som har været udlånt nogen tid til Kgl. bibliotek.

Museet har endvidere til sit arkiv og bibliotek modtaget en række gaver. Arkivalier er modtaget fra assurandør F. Hage-lund, Helsingør, befragter Holm-Petersen, Troense, kaptajn H. Kiær, Marinens bibliotek, og hr. Jørgen Lemming, Vallerød.

Fotografisamlingen har foruden ved køb modtaget erhvervelser ved gaver fra fru K. Andersen, Strib, skibskonstruktør Otto Benzou, Kbhvn., toldbetjent H. Buddig, Helsingør, Otto Christiansen, Christianssand, slotsbetjent Danielsen, Helsingør, friherre Rutger von Essen, Skokloster, Foreningen til Søfartens Fremme, Bent og Gunner Henningsen, Helsingør, kustode H. P. Holm, Rønne, direktør D. A. Jensen, Hovedgård, grosserer Ove Juel-Christensen, Kbhvn., Werner Kleindienst, Berlin, dr. phil. Wilh. Lang, Leer, skibingeniør Laurits Rasmussen, Odense, fyrrassistent Sandager, Helsingør, Rederiet Ove Skou, firmaet I. C. Warberg & Søns Eftf., Kbhvn., og museumsinspektør Waagepetersen, Den gamle By, Århus. Endvidere har biblioteket modtaget gaver fra en lang række givere, som det vil føre for vidt at opregne her. Til alle disse bidragydere udtaler museet herved sin oprigtige tak, ligesom man også retter sin erkendtlige tak til den store kreds af firmaer og institutioner såvel som privatpersoner, der har ydet pengetilskud til museets drift. Disse beløb andrager kr. 51.707,99 fra følgende bidragydere: Otto Mønsteds Fond, Tuborgfondet, Kraks Legat, Tipstjenesten, Dansk Dampskibsrederiforening, Dampskibsselskabet „Dannebrog“, Dansk Esso A/S, Dansk Fransk Dampskibsselskab, Dansk norsk Dampskibsselskab, De danske Sukkerfabrikker, Det Forenede Dampskibsselskab, Dampskibsselskabet „Heimdal“, Helsingør Skibsværft, Holm & Wonsild, Rederiet Jebsen, Åbenrå, Det danske Kulkompagni, De Forenede Kulimportører, A/S Motortramp, Nordisk Rederiaktieselskab, Dampskibsselskabet „Orient“, HRS. Kjeld Rørdam, Dampskibsselskabet „Torm“, Store Nordiske Telegrafelskab, Dampskibsselskabet „Viking“ samt Det Østasiatiske Kompagni.

Museumsbesøget har i 1952-53 omfattet ialt 72.191, en stigning i forhold til det foregående år på 6.084. Af det nævnte tal har 42.876 løst billet til samtlige seværdigheder på slottet. Gratisbesøget, der omfatter skoleklasser, navigationsskoler og andre særlige studiebesøg, har andraget 18.597.

I årets løb er katalogiseret 2.200 museumsgenstande og 1.284 fotografier. I museets bibliotek er optaget 496 numre. En stor del af disse bøger modtages gennem museets omfat-

tende bytteforbindelser, over hvilke en liste findes andetsteds i denne årbog. Håndbiblioteket omfatter nu over 10.000 numre. Direktør Louis E. Grandjean har i årets løb påbegyndt en oversigt over søhistorisk litteratur vedrørende historiske skibstyper med en redegørelse for de enkelte forfatteres opfattelser af de pågældende emner. Det søhistoriske kildeindeks er vokset til ca. 43.000 stkr. kort pr. 1. april 1953. Tilvæksten andrager navnlig udskrifter af arkivalisk materiale fra Rigsarkivet, især Københavns Skibsregister 1817-65 og Flensborgs Skibsliste 1798 ff. Dette arbejde er foretaget af fru Elisabeth Henningsen. Udskrivning af stikordskort til museets protokoller er fortsat. Stikordskartoteket omfatter nu omtrent 48.000 kort. Museets fotografiske negativsamling er revideret og nyordnet.

Blandt arbejderne i museet skal især nævnes nyopstillingen af museets afdeling for 20. årh.s skibstyper, der nu er anbragt i det østre galleri. Der er hertil fremstillet nye og smukke montere i teaktræ, tegnede af arkitekt Tyge Hvass. Opstillingen er vidt fremskredet, men der mangler dog endnu den endelige udformning af visse enkeltheder. Til denne nye og temmelig bekostelige opstilling er ydet tilskud fra Tuborgfondet og fra Det Forenede Dampskibsselskab. Da museet ikke har været i stand til at udrede hele beløbet, har Helsingør Skibsværft vist museet den store velvilje indtil videre at udlægge restbeløbet. Museet udtaler sin oprigtige tak såvel til Tuborgfondet som til D.F.D.S. og Helsingør Skibsværft, der med denne støtte har ydet museet en fortrinlig og påskønnet hjælp. Nyopstillingen har medført en foreløbig omopstilling af afdelingen for skibsbygning, men man håber at dets lokaleforhold må kunne undergå sådanne ændringer, at en endelig opstilling inden længe vil kunne foretages af de afdelinger, der berøres af den nu foretagne nyopstilling. En del ældre montere, der er udskiftet i anledning af opstillingen, er tilbudt og afhændet til en del danske kulturhistoriske museer, der her under rimelige betingelser har suppleret deres montre-materiale.

Museet har udlånt materiale til forskellige udstillinger, af hvilke skal nævnes en propagandaudstilling i Hellebæk i juli 1952 for oprettelse af et museum i Hellebæk samt udstillingen

„Gamle Danmarkskort“ i Kunstindustrimuseet 8.-18. nov. 1952. På sidstnævnte udstilling havde museet fremlagt sine to portolaner fra 1500-tallet samt forskellige værdifulde ældre kobberstukne kort. Af studiebesøg i museet skal nævnes besøg af intendent Albert Sandklef, Varberg, og direktøren for Technical Nautical and Aeronautical Institute i Rotterdam mr. H. Quispel. Museumsinspektør Henningsen foretog i efteråret en studierejse til søfartsmuseer i Amsterdam, Rotterdam, Antwerpen og Paris. Også museets kustode H. Eckhausen har på en rejse i Italien i oktober benyttet lejligheden til at studere en række museer nærmere. Ved Dansk kulturhistorisk Museumsforenings og Dansk historisk Fællesforenings årsmøde i Ribe repræsenteredes museet ved museumsdirektør Klem og sekretæren. Museet besøgte 2. aug. af Foreningen af danske Træskibsbyggere og 16. nov. af Københavns Amatør Sejlklubs Skole. Den i museet opstillede bombebøsse har indbragt kr. 77,47 til Sømandsstiftelsen „Bombebøssen“. Museet har som i tidligere år af sit håndbibliotek udlånt bøger til museet kendte lånere direkte og til andre lånere gennem Statens Bibliotekstilsyn eller folkebibliotekerne. Illustrationsmateriale fra museets samlinger er udlånt til de store søfartshistoriske og kolonihistoriske værker som er udkommet fornylig. Museet har ydet råd og vejledning til modelbyggere, især fremstillere af kirkeskibsmodeller, bl. a. den restaurerede kirkeskibsmodel i St. Olai kirke, der ophængtes påny d. 1. febr. 1953 under procession og med udfoldelse af lignende ceremonier som i de kirker, hvor de gamle traditioner på dette område opretholdes. Museet har sammen med de større kunst- og kulturhistoriske museer i København og Nordsjælland deltaget i en fællesbrochure. Museets komité afholdt møde på Kronborg d. 24. juni, og direktør Klem har som repræsentant for museet deltaget i Kronborgudvalgets møde d. 2. juli. Redaktør O. H. Veibel, Charlottenlund, har ydet museet udmærket assistance som museets pressesekretær også i indeværende år. En kreds af institutioner, bestående af Kgl. Bibliotek, Nationalmuseet, Frederiksborgmuseet, Handels- og Søfartsmuseet, Statens Bibliotekstilsyn m. fl., har i årets løb optaget et samarbejde og dannet „Udvalget for gamle Foto-

grafier“, med det formål at skabe en landsomfattende indsamling af ældre og nyere kulturhistoriske fotografier til opbevaring i biblioteker eller museer for at sikre disse dokumenter af stor kulturhistorisk værdi.

Som det fremgår af nærværende beretning er museets samlinger og faglige kartoteker i det nu afsluttede regnskabsår tilgået værdifulde forøgelse.

Museets regnskab bærer desværre vidnesbyrd om en stærk anspændelse af museets økonomi, ligsom dets rumforhold såvel vedrørende udstillingsplads som magasin- og arbejdslokaler lader meget tilbage at ønske. Det må håbes, at museets forhold på begge områder inden længe vil undergå forbedringer til gavn for dets arbejde i fremtiden.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS
DRIFTSREGNSKAB 1952-53

UDGIFT

Administration og drift:

Lønninger m. m.	90.347,60	
Rengøring	2.438,72	
Opvarmning	1.500,00	
Vedligeholdelse af lokalerne	439,00	
Kontorhold og diverse udgifter	6.227,04	
		100.952,36

Museets samlinger:

Indkøb af museumsgenstande	31.829,81	
Transport og arbejdspenge	2.785,48	
Assurance	1.464,83	
		36.080,12

Kr. 137.032,48

INDTÆGT

Indtægt ved forevisning	28.773,85	
Statens tilskud	35.000,00	
Private bidrag	51.707,99	
Renter	1.700,65	
Salg af Søhistoriske skrifter	594,68	
Underskud	19.255,31	

Kr. 137.032,48

De ovennævnte private bidrag fordeler sig således:

Otto Mønstedts Fond	7.500,00
Tuborgfondet	12.000,00
Kraks Legat	5.000,00
Tipstjenesten	5.000,00
Dansk Dampskibsrederiforening	2.000,00
Helsingør Skibsværft	1.000,00
De danske Spritfabrikker	300,00
HRS. Kjeld Rørdam	250,00
En kreds af redere	18.657,99
	<hr/>
	Kr. 51.707,99
	<hr/>

I regnskabsårets løb har museet som gaver desuden modtaget museumsgenstande, hvis værdi skønmæssigt må ansættes til kr. 17.600,00.

STATUS PR. 31. MARTS 1953

Aktiver:

I. A. Samlingen pr. 1/4 1952	1.528.631,93	
B. Indkøb af genstande i		
1952-53	31.829,81	
C. Modtagne gaver	17.600,00	
	<hr/>	1.578.061,74
II. Bank-, sparekasse- og kassebeholdning ...		34.720,90
		<hr/>
	Kr.	1.612.782,64
		<hr/>

Passiver:

I. Kapitalkonto: Samlingen pr. 31/3 1953 ...	1.578.061,74
II. Bank-, Sparekasse- og kassebeholdning pr. 1/4 1952 ...	53.976,21

÷ underskud på driftsregnskab 1952-53	19.255,31	
		34.720,90
		Kr. 1.612.782,64

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, d. 16. april 1953.

KNUD KLEM

Driftsregnskab og status er, efter at være sammenholdt med de indsendte kassebilag, fundet overensstemmende med de af museet førte bøger.

Det bemærkes, at der i regnskabsårets løb af A/S Helsingør Skibsværft og Maskinbyggeri er leveret museet montrere til et samlet beløb af 40.368 kr., og at museet heraf har betalt 24.000 kr. Regnskabet viser imidlertid kun samlingens forøgelse med de betalte montrere, medens tilstedeværelsen af montrere til en værdi af 16.368 kr. og den dertil svarende gæld til skibsværftet ikke er markeret.

København, d. 27. maj 1953.

FRANK ESTRUP

Hvorledes forøges

Handels- og Søfartsmuseets samlinger?

Museets samlinger forøges ikke alene gennem indkøb, men tillige i høj grad ved gaver indsendt fra firmaer, navnlig naturligvis fra rederier og handelsforetagender, samt fra privatpersoner.

Museets samlinger omfatter

Skibsmodeller og andre modeller, bl. a. skibsmaskiner. Skibsornamentik, f. eks. gallionsfigurer.

Skibsinventar.

Skibsbilleder, malerier, akvareller, tegninger. Portrætter af handelens og skibsfartens folk, stik og fotografier. Billeder og genstande fra de gamle danske kolonier samt Grønland.

Nautiske instrumenter og søkort.

Skibstømrer- og bådebyggerredskaber, sejlmagersager. Arkivalier, herunder konstruktionstegninger af ældre og nyere skibe, skibsjournaler etc.

I det hele taget alt, som har forbindelse med handelens og skibsfartens historie, herunder skibmandsarbejde, skibsbygning, fyr- og vagervæsen, rednings- og bjergningsvæsen, toldvæsen, lodsvæsen etc.

Gaver eller deposita

eller tilbud om salg af genstande, der falder ind under museets interesseområde, modtages med taknemlighed.